

BESLUT

DATUM: 2023-10-04
AVDELNING: Avdelningen för finansiell stabilitet
HANDLÄGGARE: Maria Kangas
DIARIENUMMER: 2020-00166

Framställning om ersättning för Riksbankens deltagande i Internationella Valutafondens (IMF) finansieringslösning avseende skuldavskrivning beträffande Somalia

Riksbankens beslut

Riksbanken beslutar att:

- (i) göra en framställning till riksdagen i enlighet med Bilaga 1, samt
- (ii) ge riksbankschefen i uppdrag att signera framställningen till riksdagen

Skälen för beslutet

Sverige bidrog i juni 2020 till en finansieringslösning för avskrivning av den skuld Somalia hade till IMF. Skuldavskrivningen var en del av en bred internationell uppgörelse för att hjälpa fattiga länder med ohållbara skuldbördor. Riksdagen gav sitt medgivande till att Riksbanken för Sveriges del bidrog till skuldavskrivningen med 1,6 miljoner SDR (20 725 030 kronor) (2019/20:FiU47). Regeringen beslutade även att bidra till skuldavskrivningen med statliga medel uppgående till motsvarande belopp (UD2020/03372-7). Europeiska centralbanken (ECB) har i efterhand gjort bedömningen att finansiering av skuldavskrivningen med centralbanksmedel strider mot förbudet mot monetär finansiering¹ och anser att korrigerande åtgärder behöver vidtas i denna del. I Sveriges fall skulle en sådan korrigerande åtgärd innebära att statliga medel motsvarande Riksbankens deltagande i

¹ Förbudet framgår av EUF-fördraget artikel 123, ECBS stadgan artikel 21.1 samt 1 kap. 6 § i lagen (2022:1568) om Sveriges riksbank

skuldavskrivningen uppgående till 20 725 030 kronor samt ränta överförs till Riksbanken.² Många andra utpekade länder som har använt centralbanksmedel för finansieringen av IMF:s skuldavskrivning överväger, eller har genomfört, korrigerande åtgärder för att inte agera i strid med EU-rätten.

Om en nationell centralbank handlar i strid med EU-rätten kan ECB väcka talan mot centralbanken vid EU-domstolen. EU-kommissionen kan också väcka talan mot Sverige som land. Mot bakgrund av det sagda får det anses motiverat att göra en framställan till riksdagen.

Beslutet har fattats av direktionen (riksbankschefen Erik Thedéen, förste vice riksbankschefen Anna Breman samt vice riksbankscheferna Per Jansson och Aino Bunge) efter föredragning av Maria Kangas. I den slutliga handläggningen har Helena Strandberg och Johannes Forss Sandahl medverkat.

² Det föreslagna beloppet motsvarar 1.596296 miljoner SDR omräknade till svenska kronor i enlighet med den växelkurs som gällde vid tidpunkten för Riksbankens deltagande i finansieringen. Det exakta beloppet vid tidpunkten för deltagande var 20.725.030,23 kronor.